

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11To/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323010173
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašistová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8323010173.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Lucie Bašistovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Gabriely Dubovej, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.06.2025, v trestnej veci obžalovanej A. B. pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/24/2023 zo dňa 02.10.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 320 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku s použitím § 280 ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/24/2023 zo dňa 02.10.2024 a trestnú vec obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D., trvale bytom E. XXX, pre skutok kvalifikovaný ako prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. j/ Tr. zákona v znení účinnom od 06.08.2024, ktorý mala spáchať tak, že

v presne nezistenom čase okolo 11.30 hod. dňa 25.03.2022 vypaľovala suchú trávu v záhrade za svojím rodinným domom č. XXX v obci E., okr. F., kde v dôsledku vypaľovania suchej trávy vznikol požiar, ktorý sa vplyvom poveternostných podmienok nekontrolovateľne rozšíril do oblasti rodinných domov v obci E., kde došlo k požiaru a následnému poškodeniu:

- rodinného domu č. XXX v obci E., okr. F., zhoreniu prístavby za týmto rodinným domom, šopy s drevom, v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a H. I., spôsobená škoda vo výške 83.527,08 eur;

- motorového vozidla zn. Opel Zafira, e.č. F., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi vozidla B. G. spôsobená škoda vo výške 1 970,00 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., šopy s náradím a palivovým drevom, v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tohto rodinného domu K. F., spôsobená škoda vo výške 1129,94 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tohto rodinného domu L. I. spôsobená škoda vo výške 41 223,74 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu M. I. a manžel D. I. spôsobená škoda vo výške 1 272,92 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a manžel B. G. spôsobená škoda vo výške 440,62 eur;

- neopracovanej drevnej hmoty v prevádzkovom areáli v k.ú. C., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tejto drevnej hmoty, spoločnosti A-GROUP plus, s.r.o., so sídlom Pod Žbirom 650, Kamenica nad Cirochou 067 83, spôsobená škoda vo výške 14 000,00 eur;

spolu tak bola v dôsledku požiaru spôsobená škoda vo výške najmenej 143 564,30 eur,

p o s t u p u j e Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru, Humenné, pretože nejde o trestný čin, ale skutok by mohol byť prejednaný ako priestupok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bola obžalovaná A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D., trvale bytom E. XXX, XXX XX E., uznaná vinnou z prečinu prečin všeobecne ohrozenie podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. j/ Tr. zákona v znení účinnom od 06. augusta 2024 na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase okolo 11.30 hod. dňa 25.03.2022 vypaľovala suchú trávu v záhrade za svojim rodinným domom č. XXX C. J. E., okr. F., kde v dôsledku vypaľovania suchej trávy vznikol požiar, ktorý sa vplyvom poveternostných podmienok nekontrolovateľne rozšíril do oblasti rodinných domov v obci E., kde došlo k požiaru a následnému poškodeniu:

- rodinného domu č. XXX v obci E., okr. F., zhoreniu prístavby za týmto rodinným domom, šopy s drevom, v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a H. I., spôsobená škoda vo výške 83.527,08 eur;

- motorového vozidla zn. Opel Zafira, e.č. F., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi vozidla B. G. spôsobená škoda vo výške 1 970,00 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., šopy s náradím a palivovým drevom, v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tohto rodinného domu K. F., spôsobená škoda vo výške 1129,94 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tohto rodinného domu L. I. spôsobená škoda vo výške 41 223,74 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu M. I. a manžel. D. I. spôsobená škoda vo výške 1 272,92 eur;

- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a manžel. B. G. spôsobená škoda vo výške 440,62 eur;

- neopracovanej drevnej hmoty v prevádzkovom areáli v k.ú. C., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tejto drevnej hmoty, spoločnosti A-GROUP plus, s.r.o., so sídlom Pod Žbirom 650, Kamenica nad Cirochou 067 83, spôsobená škoda vo výške 14 000,00 eur; spolu tak bola v dôsledku požiaru spôsobená škoda vo výške najmenej 143 564,30 eur.

Za to jej bol podľa § 285 ods. 2 Tr. zákona, prihliadajúc v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zákona na § 36 písm. j/ Tr. zákona, uložený trest odňatia slobody na 1 rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona bol výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienenečne odložený. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona okresný súd určil skúšobnú dobu na 1 rok.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku zaviazal obžalovanú zaplatiť náhradu škody poškodeným

- B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., vo výške 1 zo sumy 83.527,08 eur, t.j. 41 763,54 eur;

- H. I. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., vo výške 1 zo sumy 83.527,08 eur, t.j. 41 763,54 eur;

- B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., vo výške 1.970,00 eur;

- K. F., nar. XX.XX.XXXX, E. XXX, XXX XX E., vo výške 1.129,94 eur; - L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., vo výške 41 223,74 eur;

- B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., vo výške 440,62 eur;

- A-GROUP plus, s.r.o., so sídlom Pod Žbirom 650, Kamenica nad Cirochou 067 83, vo výške 14 000,00 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku okresný súd odkázal poškodených L. I. a B. G. so zvyškom uplatnených nárokov na civilný proces. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal poškodeného M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX E., s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná, ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice, odvolanie voči všetkým jeho výrokom, ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnila tým, že napadnutý rozsudok je nezákonný. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že spáchala skutok len na základe jediného priameho dôkazu, a to výpovede svedka M. G.. Uvádzaný svedok ju mal vidieť, ako na pozemku za svojim domom údajne vypaľovala trávu. Žiadny iný priamy dôkaz v tejto trestnej veci, ktorý by verifikoval výpoveď menovaného svedka, neexistuje. Práve naopak, v uvedenej veci vypovedala ako svedkyňa B. N., ktorá svojou svedeckou výpoveďou vyvrátila tvrdenia svedka

M. G.. Súd prvého stupňa však považoval jej výpoveď za nedôveryhodnú. Odvolateľka má za to, že odôvodnenie súdu prvého stupňa je nedostatočné a veľmi strohé z pohľadu toho, prečo uveril výpovedi jediného svedka M. G. o údajnom spáchaní skutku, a to s poukazom na to, že ide o „tvrdenie voči tvrdeniu“, ktoré na strane svedka M. G. nie je ničím podložené. Zároveň má za to, že úvaha súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazu výsluchu svedka M. G. bola výlučne jednostranná v jej neprospech, pričom v odôvodnení napadaného rozsudku chýbajú relevantné dôvody, na základe ktorých súd uveril výpovedi menovaného svedka a na druhej strane v odôvodnení rozsudku tieto dôvody chýbajú, a to prečo by mala byť výpoveď svedkyne B. N. nehodnoverná. K hlavným zásadám trestného konania patrí zásada voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. poriadku), podľa ktorej, orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Táto zásada však nie je a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle orgánov činných v trestnom konaní. Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutné, aby súd skutkové závery a hodnotenie dôkazov vyčerpávajúcim spôsobom opísal a logicky, aj vecne presvedčivým spôsobom odôvodnil. Uvedená požiadavka zákonodarcu sa v tomto smere premietla do nárokov kladených na odôvodnenie rozsudku (§ 168 Trestného poriadku). „V situácii „tvrdenie proti tvrdeniu“ sú všeobecné súdy povinné dôkladne posudzovať vierohodnosť jednotlivých proti sebe stojacich výpovedí a postupovať obzvlášť starostlivo a obozretne pri hodnotení týchto výpovedí a vyvodzovaní skutkových záverov, a to za prísneho rešpektovania princípu prezumpcie neviny. Okrem iného, v takejto situácii všeobecné súdy rozhodne nemôžu zabudnúť, ak je u svedka alebo svedkov, ktorých výpoveď stojí proti výpovedi obvineného, objektívne prítomná pochybnosť o ich nezainteresovanosti na výsledku konania. Uvedená povinnosť všeobecných súdov je potom ešte zvýraznená v prípadoch, keď taká svedecká výpoveď či svedecké výpovede, stojace proti výpovedi obvineného, predstavujú jediný priamy dôkaz, z ktorého má byť preukázaná vina obvineného. S ohľadom na princíp prezumpcie neviny, aj práva na spravodlivý proces, potom rozhodne nemožno akceptovať uznanie viny obvineného za situácie, keď jediným priamym dôkazom proti nemu je výpoveď svedka, u ktorého a priori nemožno vylúčiť akýkoľvek záujem na výsledku konania, pričom táto svedecká výpoveď je posúdená ako vierohodná iba s odôvodnením, že bola podaná pod hrozbou sankcie v prípade krivej výpovede.“ /nález ÚS ČR, I.ÚS 520/16/ „Dôkazná situácia, pri ktorej v trestnom konaní existuje iba jediný usvedčujúci dôkaz, je z poznávacieho hľadiska neľahká a obsahuje v sebe riziko možných chýb a omylov. V takýchto prípadoch musí byť venovaná mimoriadna pozornosť dôkladnému prevereniu toho jediného priameho usvedčujúceho dôkazu a takýto dôkaz musí byť starostlivo hodnotený. Ide teda o typický prípad schémy „tvrdenia proti tvrdeniu“, pri ktorom by mali všeobecné súdy detailne posudzovať vierohodnosť jednotlivých proti sebe stojacich výpovedí, a to opäť pri rešpektovaní princípu prezumpcie neviny.“ /nález ÚS ČR zo dňa 22.06.2016, I. ÚS 520/16/ Samotnému odôvodneniu úvahy súdu, ako dospel k jej nepochybnéj vine, sa venoval v podstate len na str. 9 rozhodnutia, kde uviedol, že výrok o vine oprel o konzistentnú výpoveď svedka M. G. na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa v súvislosti s výpoveďou menovaného svedka konštatoval, že ide o dôveryhodného svedka, čo vyplýva z konfrontácie medzi ním a ňou, ako i zo skutočnosti, že prejavil obetavosť pri odstraňovaní požiaru. Uvedené konštatovanie súdu sa z hľadiska jeho dôveryhodnosti javí ako nedostatočné, až arbitrárne. Samotný fakt, že svedok v rámci konfrontácie s ňou, ako obžalovaná, zotrval na svojej výpovedi a ona na svojej, ešte neznamená, že je osobou dôveryhodnou. Na druhej strane, posudzovanie hodnovernosti výpovede svedka z psychologického hľadiska, je vecou znalcov z daného odvetvia. Súd prvého stupňa síce odôvodnil výrok o jej vine konzistentnou výpoveďou svedka M. G.. Na druhej strane, na hlavnom pojednávaní odstraňoval rozpory v jeho výpovedi s výpoveďou z prípravného konania /str. 5. rozsudku/. V rámci prípravného konania menovaný svedok tvrdil, že v daný deň šiel do obchodu a okolo 11.30 hod. videl, ako mala vypaľovať trávu v zadnej časti za domom. Na hlavnom pojednávaní už tvrdil, že horelo, keď ju videl. Uvedené nesvedčí o konzistentnosti výpovede menovaného svedka počas celého doterajšieho konania. Súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal prípadnou pohnútkou menovaného svedka nehovoriť pravdu v tejto veci, prípadne skutočnosti zamlčovať. Je totiž potrebné poznamenať, že požiar, ktorý vypukol v danej lokalite, je miestom, kde majú rómski spoluobčania postavené obydlia, ona je ich najbližší susedom. Pokiaľ by mal menovaný svedok vedomosť o skutočnom vinníkovi vzniku požiaru, ktorý by patril do ich komunity, s vysokou mierou pravdepodobnosti neoznačí takéhoto člena, ale iného obyvateľa tejto časti, ktorý tam nepatrí. Nie je jej zrejmy motív, prečo ju svedok M. G. obvinil z vypaľovania suchej trávy, či je v tom nejaký úmysel alebo nie. Ak by aj menovaný svedok vypovedal skutočne pravdu, a to v tom, že videl niekoho vypaľovať suchú trávu, je aj možné, že mohol vidieť úplne niekoho iného. Už z prípravného konania vyplynulo, že menovaný svedok mal zdravotné problémy, má problémy i so zrakom, čo bolo evidentné aj na hlavnom pojednávaní zo dňa 11.04.2024, kde nebol schopný prečítať prísahu svedka. V tejto súvislosti odvolateľka poukázala, že vzdialenosť od miesta,

odkiaľ ju mal vidieť, ktorá mala byť cca 50 metrov. Nemožno ani prehliadnuť, že jeho výpoveď mohla byť ovplyvnená napr. aj jeho samotnou manželkou svedkyňou B. G.. Uvádzaná svedkyňa napr. na hlavnom pojednávaní dňa 03.06.2024 uviedla, že k nim chodil každý deň starosta a hovoril im, že to zapálila obžalovaná a mal to povedať všetkým z ich komunity. Svedok L. uvádzané tvrdenia menovanej svedkyne nikde neuviedol. Ani jeden zo svedkov v rámci svojej spontánnej výpovede nikde takúto informáciu neuviedli. Uvedené len svedčí o možnej zámernej nepravdivej výpovede svedkyne B. G. s cieľom nájsť nejakého vinníka. Tvrdenie svedka M. G. priamo vyvracia výpoveď svedkyne B. N., ktorá uviedla, že v inkriminovaný deň bola celý čas s ňou. Súd prvého stupňa považoval výpoveď menovanej svedkyne za nedôveryhodnú, najmä s ohľadom na blízky príbuzenský vzťah. Vyhodnotenie výpovede svedkyne B. N., ako nedôveryhodnej len z dôvodu blízkeho vzťahu ku nej, považuje za arbitrárne, keďže nie je podložené žiadnym iným dôkazom vykonaným v tejto trestnej veci. Celé doterajšie konanie vedené voči jej osobe je založené len na „tvrdení voči tvrdeniu“. Nebol vykonaný žiadny iný dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že výpoveď svedka M. G. je hodnoverná. Z uvedeného dôvodu preto nie je zrejmé, z akého dôvodu by mala výpoveď svedka M. G. vyvracať výpoveď svedkyne B. N. a nie naopak, keďže tvrdenie menovanej svedkyne je zhodné aj s jej tvrdením, ako obžalovanej. Súd prvého stupňa taktiež odôvodnil výrok o vine i s poukazom na závery znaleckého posudku č. 4/2022 znalca O. B. B. P. z odboru požiarnej ochrany. Odvolateľka poukazuje na to, že časť pozemku, kde mal vzniknúť požiar, je voľne prístupný a mohol tam založiť požiar ktokoľvek. Nemožno ani vylúčiť, že požiar mohol za daných poveternostných podmienok vzniknúť aj iným spôsobom, ako vypaľovaním trávy. Aj súd prvého stupňa na str. 7 napadaného rozsudku uvádza z výpovede menovaného znalca, že vychádzajúc z nízkej hodnoty relatívnej vlhkosti vzduchu, pri tak suchom poraste vzniká požiar aj po tom najmenšom kontakte s otvoreným ohňom. V tejto súvislosti odvolateľka spochybňuje aj znalecký posudok znalca O. B., ktorý v závere skonštatoval, že príčinou vzniku požiaru bolo vypaľovanie suchej trávy. Ako totiž vyplýva z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní konanom dňa 15.07.2024, k uvedenému záveru dospel len na základe štúdia spisového materiálu a najmä z výpovedí svedkov. Na druhej strane, z jeho výsluchu vyplýva, ako keby úplne vylučoval inú príčinu vzniku požiaru. Napríklad aj prípadný vznik požiaru od cigaretového ohorku. Pritom je vo všeobecnosti známe, že v minulosti vzniklo „x“ požiarov práve v súvislosti s odhodením cigaretového ohorku. V jeho ďalšej výpovedi to už úplne nevyvylúčil, ale ako uviedol, vychádzal z toho, čo uvádzali svedkovia. Odvolateľka má za to, že vzhľadom na výpoveď znalca, vypracovaný znalecký posudok nie je objektívny a je do značnej miery ovplyvnený výpoveďami svedkov z prípravného konania. Pravdepodobnosť vzniku požiaru aj z inej príčiny, ako vypaľovaním trávy, nakoniec vyplýva i zo samotnej výpovede menovaného znalca, ktorý, ako už bolo uvedené vyššie, vychádzajúc z nízkej hodnoty relatívne vlhkosti vzduchu pri tak suchom poraste vzniká požiar aj po tom najmenšom kontakte s otvoreným ohňom. Z uvedeného teda vyplýva, že vznik požiaru vypaľovaním trávy nemusí byť jedinou príčinou jeho vzniku. S poukazom na uvádzané, konštatovanie súdu prvého stupňa o tom, že znalec vylúčil iný zdroj vzniku požiaru /str. 10/ považuje odvolateľka za nepreskúmateľné, keďže znalec úplne nevyvylúčil ani vznik požiaru z cigaretového ohorku. V konaní boli vykonané dôkazy – výsluchmi svedkov, ktorí potvrdili, že informáciu o tom, že mala vypaľovať trávu, majú len z počutia najmä od rodiny M. G.. Údajné vypaľovanie trávy jej osobou v minulosti malo nepriamo preukazovať spáchanie skutku, ktorý sa jej kladie za vinu. Niektorí svedkovia totiž tvrdili, že vypaľovala trávu pred domom, niektorí tvrdili, že aj za domom, ale iní o tom nemali žiadnu vedomosť. V uvedenej veci však považuje za podstatnú výpoveď svedka K. F. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11.04.2024, ktorý uviedol, že videl viacerých, ako vypaľujú trávu. Nakoniec to potvrdila i svedkyňa B. N.. Toto konštatovanie svedčí o tom, že v danej lokalite nebolo ničím neobvyklé zakladanie otvorených ohňov pri vypaľovaní trávy. Taktiež poukazuje aj na výpoveď svedka L. – starostu Obce E., ktorý už v prípravnom konaní dňa 11.08.2022 vypovedal, že v danej lokalite došlo cca pred 3 – 4 rokmi k požiaru vypaľovaním trávy, kde nebol zistený vinník. Taktiež na hlavnom pojednávaní vypovedal, že obyvatelia rómskej komunity si robili rôzne opekačky, ale nebol s tým žiadny problém. Súd prvého stupňa odôvodnil výrok o náhrade škody jednou vetou /str. 11/, a to tak, že rozsah škody bol určený znaleckým dokazovaním, ktoré v priebehu hlavného pojednávania nebolo spochybnené. Odôvodnenie napadaného rozhodnutia k náhrade škody je nielenže nedostatočné, ale spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci. V rámci rozhodovania o výške náhrady škody sa vyžaduje rozsiahlejšie dokazovanie, ako len odvolanie sa na znalecké posudky predložené poškodenými. Dokonca v prípade poškodeného spoločnosti A – GROUP Plus, s.r.o sa súd uspokojil len s ich vlastným vyčíslením škody. V prvom rade poukazuje odvolateľka na to, že v súvislosti s uplatnením náhrady škody je vždy potrebné skúmať i prípadnú spoluzodpovednosť iných osôb a s tým spojenú ich spoluúčasť na spôsobenej škode v zmysle ustanovenia § 438 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to s poukazom na prevenčné povinnosti proti predchádzaniu hroziacim škodám v zmysle ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva zo záverov znaleckého posudku č. 4/2022

znalca O. B. P., rozšíreniu požiaru bolo možné zabrániť odstránením požiarnych mostov, ktoré tvoria nepokosená tráva a suché kroviny. Platná právna úprava zahŕňa niekoľko právnych predpisov, ktoré upravujú povinnosť vykonávať kosenie trávy a iné preventívne opatrenia na ochranu pred požiarimi. Tieto predpisy sa týkajú predovšetkým ochrany pred lesnými a poľnohospodárskymi požiarimi, ako aj ochrany obcí a verejných priestorov, najmä zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi a vykonávajúca vyhláška č. 314/2002 Z. z. k tomuto zákonu, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, zákon č. 237/2023 Z. z. o lesoch, vyhláška č. 162/2017 Z. z. o požiarnej ochrane v lesoch, zákon č. 25/2008 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, nariadenia a miestne predpisy. V súvislosti s vyššie uvedenými predpismi mal teda súd prvého stupňa v prvom rade zisťovať, či nedošlo k porušeniu prevenčných povinností zodpovedných osôb za existenciu požiarnych mostov na príľahlých pozemkoch s pozemkami poškodených osôb. Dokonca, či aj poškodené osoby si v spojitosti s vyššie uvedeným plnili svoje prevenčné povinnosti proti predchádzaniu pred požiarimi. Až následne potom, čo v spojitosti s vyššie uvedeným boli zistené všetky spoluzodpovedné osoby a rozsah, akým sa podieľajú na spôsobenej škode /spoluzavinenie/, možno dokazovať výšku skutočnej škody, ktorá mala vzniknúť v príčinnej súvislosti so vznikom požiaru. Čo sa týka výšky spôsobenej škody, nemožno mechanicky prevziať výšku škody zo záverov znaleckých posudkov. Úlohou znalca bolo zistiť skutočnú škodu vo vzťahu k uvedeniu do pôvodného stavu. Pôvodný stav daných vecí však mali znalci len z informácii, ktoré boli poskytnuté poškodenými. Pôvodný stav vecí nebol žiadnym spôsobom preukazovaný hodnovernými dôkazným prostriedkami, čo má samozrejme vplyv aj na konečnú spôsobenú škodu. Zisťovanie škody spočívajúcej v uvedení vecí do pôvodného stavu sa tak v konečnom dôsledku môže značne líšiť od záverov znaleckých posudkov, a to aj v prospech poškodených, čo by už spôsobovalo na strane poškodených bezdôvodné obohatenie. Súd prvého stupňa priznal náhradu spôsobenej škody i poškodenému spoločnosti A – GROUP Plus, s.r.o., a to len na základe predloženého vyčíslenia spôsobenej škody spôsobenej zničením drevnej hmoty v celkovej výške 14.000,- eur bez DPH. Nie je zrejmé, ako dospel súd prvého stupňa k uvedenému záveru, keďže v tejto veci nebol vykonaný žiadny hodnoverný dôkaz, ktorý by preukazoval, že uvedená spoločnosť mala skutočne také množstvo drevnej hmoty /ako je uvedené v jej vyčíslení škody/, že táto bola skutočne zničená a aká bola jej reálna cena na trhu. Z uvedeného dôvodu aj v tomto prípade má odvolateľka za to, že nárok menovanej spoločnosti, ako poškodeného, preukázaný nebol a zároveň nie je ani zrejmé, ak súd prvého stupňa dospel k tomuto záveru, keďže odôvodnenie v tejto časti absentuje. S poukazom na vyššie uvedené a na doterajšie dokazovanie vo veci má za to, že nebolo bez pochybnosti preukázané, že príčinou požiaru malo byť vypaľovanie suchej trávy a už vôbec nie, že túto suchú trávu mala vypaľovať ona, čím mala spôsobiť škodu. Na základe uvedeného preto odvolateľka navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a v zmysle ustanovenia § 285 písm. a/ Tr. poriadku ju spod obžaloby oslobodil.

Na základe takto riadne a včas podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k nasledovným záverom.

Ani odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že obžalovaná v presne nezistenom čase okolo 11.30 hod. dňa 25.03.2022 vypaľovala suchú trávu v záhrade za svojím rodinným domom č. XXX C. J. E., okr. F., kde v dôsledku vypaľovania suchej trávy vznikol požiar, ktorý sa vplyvom poveternostných podmienok nekontrolovateľne rozšíril do oblasti rodinných domov v obci E., kde došlo k požiaru a následnému poškodeniu rodinného domu č. XXX C. J. E., okr. F., zhoreniu prístavby za týmto rodinným domom, šopy s drevom, motorového vozidla zn. Opel Zafira, e.č. F., rodinného domu č. XXX C. J. E., šopy s náradím a palivovým drevom, rodinného domu č. XXX C. J. E., rodinného domu č. XXX C. J. E., Q. G. R. XXX C. J. E., neopracovanej drevnej hmoty v prevádzkovom areáli v k.ú. C..

Odvolacie námietky obžalovanej v tomto smere sú nedôvodné. Ako nedôvodnú krajský súd vyhodnotil odvolaciu námietku obžalovanej, ktorou namietala hodnotenie výpovede svedka M. G. okresným súdom. Krajský súd v danom dáva do pozornosti, že pre zisťovanie skutkového stavu veci, aj pre samotné hodnotenie dôkazov, platia v trestnom konaní zákonom stanovené pravidlá, podľa ktorých je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok

prítom nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. poriadku, v zmysle ktorej, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zároveň sa k vyššie vymedzeným námietkam obžalovanej žiada poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadí jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pokiaľ sa obžalovaná domáhala hodnotenia výpovede svedkyne N. vo svoj prospech, je nutné uviesť, že okresný súd nevyhodnotil výpoveď menovanej svedkyne ako účelovú len z dôvodu, že je vnučkou obžalovanej, ale k danému záveru, ktorý považuje aj krajský súd za správny, dospel na základe hodnotenia tejto svedeckej výpovede ako dôkazu postupom podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Nemožno nepoukázať na skutočnosť, že tvrdenie svedkyne N., že obžalovaná bola po celý čas doma, že spolu upratovali a varili, je v rozpore nielen s výpoveďou svedka M. G., ale aj samotnej obžalovanej, ktorá vypovedala, že v deň požiaru bola v záhrade za domom a až po návrate do domu začala s prípravou obeda. Z uvedeného je teda bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že obžalovaná sa v uvedený deň v čase pre obedom nachádzala v priestoroch za svojím rodinným domom. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že požiar vypukol vo vzdialenosti približne 15 metrov v ľavej zadnej časti rodinného domu obžalovanej, ako to vyplýva zo záverov znaleckého posudku.

Pokiaľ ide o námietku obžalovanej, že jediným usvedčujúcim dôkazom bola výpoveď svedka M. G., pričom táto je podľa jej názoru spochybnená a ide len o tvrdenie proti tvrdeniu, má odvolací súd za potrebné uviesť, že nie je vylúčené, aby vina obžalovaného bola založená v prevažujúcej miere len na jednom ťažiskovom dôkaze. Musí ísť o dôkaz, ktorý je logický, jasný a zrozumiteľný, ktorý nie je vnútorne rozporný a nie je ani inými dôkazmi spochybňovaný, či dokonca vyvrátený. Okresný súd, podľa názoru odvolacieho súdu, nemal dôvod pochybovať o vierohodnosti usvedčujúcej výpovede svedka M. G.. Táto, podľa názoru krajského súdu, nebola žiadnym spôsobom spochybnená. Ani krajský súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mal svedok M. G. krivo obviňovať obžalovanú, ktorú podľa vlastných slov pred skutkom bližšie nepoznal a vnímal ju len ako svoju susedu, s ktorou sa pozdravil. Svedok M. G. vypovedal pod prísahou a pod trestnoprávnymi následkami krivej výpovede a krivého obvinenia. Napokon, aj sama obžalovaná opísala ich vzájomný vzťah pred skutkom ako dobrý. Ako vyplýva z výpovede obžalovanej, ani jej samej nie je známy motív, prečo by mal svedok M. G. vypovedať v jej neprospech. Ani výpovede ostatných svedkov nepotvrdili zlé vzťahy s obžalovanou, či už medzi nimi navzájom, ani konfliktné vzťahy medzi M. G. a obžalovanou, ktoré by mohli byť motívom jeho usvedčujúcej výpovede. Vzhľadom na vyššie uvedené potom nie je, ani podľa názoru krajského súdu, dôvod pochybovať o hodnovernosti jeho výpovede. Skutočnosť, že obžalovaná už aj v minulosti vypaľovala suchú trávu, vyplýva z výpovedí viacerých, vo veci vypočutých svedkov. Svedok K. F., sused obžalovanej, vypovedal, že pred požiarom každý rok registroval obžalovanú vypaľovať suchú trávu alebo zakladať otvorené ohne. Zhodne tak vypovedala aj svedkyňa B. G., že obžalovaná každý rok vypaľovala trávu pred domom a aj na pozemku za domom. Vždy ju upozorňovali, aby to nerobila. Rovnako tak aj svedkyňa P. I. uviedla, že viackrát videla obžalovanú vypaľovať trávu pred jej domom, nevšimla si, aby zakladala oheň na pozemkoch vzadu za domom. Od susedov vie, že upozorňovali obžalovanú, aby nevypaľovala suchú trávu. Svedkyňa B. G. obžalovanú videla predtým vypaľovať trávu na poli za domom a v šanci pred domom. Podľa O. G., obžalovaná vypaľovala suchú trávu v šanci pred domom aj deň pred požiarom, keď fúkal vietor. Vtedy jej obžalovaná povedala, aby sa nebáli, že oni nevyhoria. Krajský súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mali aj vyššie uvedení svedkovia, ktorí k obžalovanej nie sú v žiadnom pomere, uvádzať nepravdivé skutočnosti. Naproti tomu celkom správne okresný súd neuveril výpovediam svedkov vnučky a jej manžela, ktorí sú v príbuzenskom pomere s obžalovanou, avšak nie z uvedeného dôvodu, ale z dôvodu, že tieto nevyznievali vierohodne, nekorešpondovali nielen s výpoveďou priameho svedka M. G., ale v rozpore boli aj s výpoveďou samotnej obžalovanej, na čo už odvolací súd poukázal vyššie.

Vo vzťahu k výpovedi svedkyne B. G., ktorú obžalovaná spochybňuje, krajský súd uvádza, že usvedčujúcou výpoveďou je výpoveď svedka G. a predovšetkým o výpoveď tohto svedka okresný súd oprel svoj záver o vine obžalovanej, keďže bol svedkom toho, ako obžalovaná v deň incidentu vypaľuje suchú trávu pri svojom rodinnom dome.

Neobstojí ani námietka obžalovanej spochybňujúca zdravotný stav svedka M. G.. Svedok síce uviedol, že má problémy so zrakom spôsobené očným tlakom, avšak tieto ho nijakým spôsobom neobmedzovali vo vnímaní ním uvádzaných skutočností a na svojej usvedčujúcej výpovedi zotrval aj pri previerke jeho výpovede na mieste samom, ako aj na hlavnom pojednávaní, kde zároveň vysvetlil svoju zdravotnú indispozíciu spočívajúcu v nemožnosti prečítania svedeckej prísahy z dôvodu, že si pred hlavným pojednávaním zabudol nakvapkať do očí predpísané kvapky.

Súčasťou odvolacích námietok je aj spochybňovanie záverov znaleckého posudku O. B., P., ktorý odvolateľka považuje za neobjektívny, keďže k záveru, že príčinou požiaru bolo vypaľovanie suchej trávy, dospel znalec len na základe štúdia spisového materiálu a výpovedí svedkov, a teda bol týmito výpoveďami ovplyvnený. K uvedenému krajský súd poukazuje na ustanovenie § 145 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, úlohy, ktoré má znalec riešiť z hľadiska svojej odbornosti, sa mu určia spravidla v uznesení o pribratí znalca, a to formou otázok. Treba dbať pritom na to, že znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky, ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery. Znalcovi treba umožniť, aby sa v potrebnom rozsahu oboznámil s obsahom spisu, najmä s vykonanými dôkazmi. Možno mu tiež dovoliť, aby sa zúčastnil na výsluchu obvineného, svedkov alebo pri vykonávaní iných dôkazov. Na návrh znalca možno tiež vykonať dôkazy, ktoré potrebuje na účely podania posudku. Pri takom dokazovaní má právo byť prítomný a vypočúvaným osobám môže klásať otázky. Znalcovi možno zapožičať spis.

Z citovaného ustanovenia § 145 ods. 1 Tr. poriadku zároveň vyplýva, že znalcovi treba umožniť oboznámenie sa so spisom a možno mu zapožičať spis, ale uvedené nie je povinnosťou súdu. Je na úvahe znalca, aké podklady potrebuje pre vypracovanie znaleckého posudku. Znalec sa oboznamuje s dôkazmi na základe spisu, ktorý dostal k dispozícii v tom-ktorom štádiu prípravného konania a nie je povinnosťou znalca vypracovať nový znalecký posudok v neskoršom štádiu prípravného konania po „viditeľnom zhmotnení vyšetrovacieho spisu o ďalšie listy spisu“. Ak by na podanie posudku znalec potreboval dokazovanie doplniť, požiadal by o vykonanie dôkazov orgán, ktorý ho do konania pribral, čo však zodpovedá úvahe konkrétneho znalca, či takýto návrh na vykonanie dokazovania zrealizuje.

Zároveň je potrebné vyzdvihnúť, že znalec O. B., P., pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal nielen z výpovedí svedkov, ako to tvrdí obžalovaná, ale aj z výpovede jej samotnej v procesnej pozícii svedka, ako aj zo správy o zásahu OR HaZZ v Humennom zo dňa 25.03.2022, zápisnice o obhliadke miesta činu, fotodokumentácie z miesta požiaru, záznamu z miestneho šetrenia znalca a správy o počasí v deň požiaru. Znalec tiež uviedol zoznam použitých právnych predpisov, ktoré tvorili podklad na vypracovanie znaleckého posudku, pričom znaleckým dokazovaním dospel k záveru, že príčinou požiaru bolo vypaľovanie suchej trávy za rodinným domom E. R. XXX. Na uvedených záveroch zotrval aj na hlavnom pojednávaní.

Ako vyplynulo z odôvodnenia napadnutého rozsudku, predmetné konanie obžalovanej považoval okresný súd za potvrdené predovšetkým výpoveďou svedka M. G., ako aj závermi znaleckého posudku č. 4/2022 O. B. B., P., znalca z odboru požiarnej ochrany, na základe ktorých uzavrel, že vina obžalovanej bola jednoznačne preukázaná, keďže výsledky vykonaného dokazovania tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých možno vyvodiť záver, že obžalovaná sa skutočne dopustila konania tak, ako sa jej kladie obžalobou za vinu.

V napadnutom rozsudku okresný súd, po vyhodnotení vykonaných dôkazov, poukázal na výpoveď samotnej obžalovanej, ktorá poprela spáchanie skutku, poukazujúc primárne na skutočnosť, že v deň požiaru bola ráno vo svojej záhrade umiestnenej za domom, ktorá je riadne ohradená. Po návrate pripravovala obed. O požiar sa dozvedela od vnučky, keďže k ich domu prišli dve Rómky. Zavolala starostovi, cez okno videla, že horí v oblasti nazývanej „Q.“ a oheň sa šíril smerom k rómskym obydliam. Požiar videla na pozemkoch, ktoré nie sú oplotené a na ktoré ona nechodí.

Ani krajský súd neuveril obhajobe obžalovanej, ktorú priamo usvedčuje vnútorne konzistentnou výpoveďou svedok M. G., z výpovede ktorého vyplynulo, že v deň požiaru okolo 11.30 hod. videl obžalovanú páliť trávu v zadnej časti za domom. Upozornil ju, aby to nerobila, na čo mu odpovedala,

nech sa nebojí, že Rómovia nevyhoria. Keď sa vrátil z obchodu domov, všimol si hustý dym pri dome jeho strýka B. G., následne zistil, že dom horí. Skočil do ohňa, aby zachránil jeho psov. Keď vyšiel von, celé okolie bolo zadymené, ľudia kričali, že horí aj dom L. I.. Pre odstránenie rozporov vo výpovedi svedka bola prečítaná časť jeho výpovede z prípravného konania, kedy uviedol, že už pri ceste do obchodu sa pristavil pri dome obžalovanej a naľavo od jej rodinného domu horela tráva. Svedok na hlavnom pojednávaní potvrdil, že horelo, už keď videl obžalovanú. Teda oheň už horel, keď upozorňoval obžalovanú na to, čo robí. Z obchodu sa domov vracal po tej istej ceste a na mieste, kde predtým videl oheň, horelo, po príchode domov zafúkal vietor a začali horieť domy. Obžalovaná vypaľovala suchú trávu aj v minulosti, nie však na tomto mieste vzadu za domom.

Zo záverov znaleckého posudku č. 4/2022 znalca O. B. B., P., z odboru požiarnej ochrany vyplynulo, že príčinou požiaru bolo vypaľovanie suchého trávnatého porastu za rodinným domom č. 162 v Ľubiši. Ohnisko požiaru bolo vo vzdialenosti približne 15 metrov v ľavej zadnej časti tohto rodinného domu. Požiar sa rozšíril na okolité stavby a priestor, v dôsledku nezodpovedného vypaľovania suchej trávy, veľmi silných poryvov vetra a jednoliateho požiarneho mosta, ktorý tvorila suchá tráva a kroviny. Rozšíreniu požiaru v takomto veternom počasí sa dalo zabrániť nevypaľovaním suchej trávy a odstránením požiarnych mostov v danom priestore, t. j. nepokosenej trávy a suchých krovín, za použitia potrebných technických prostriedkov. Počas výsluchu na hlavnom pojednávaní znalec uviedol, že pri zisťovaní príčiny požiaru vychádzal zo zistených poveternostných podmienok, zo zápisníc o výsluchoch svedkov a zo správy o zásahu Hasičského a záchranného zboru Humenné, z ktorej je zrejmé, že šlo o vypaľovanie suchej trávy. Vychádzajúc z nízkej hodnoty relatívnej vlhkosti vzduchu pri tak suchom poraste, vzniká požiar aj po tom najmenšom kontakte s otvoreným ohňom. Zo zápisníc a podkladov nezistil, aby polícia alebo zisťovateľ príčin požiaru našiel cigaretové ohorky alebo iné predmety, ktoré by bolo možné bezprostredne spojiť so vznikom požiaru.

O. M. L., znalec pre odbor: Stavebníctvo, odvetvie: Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, v znaleckom posudku č. 100/2022 popísal poškodenia rodinného domu č. XXX C. J. E., ktorého vlastníckmi sú podľa katastra nehnuteľností (LV č. XXX, katastrálne územie E.) H. I. a B. G., obidvaja s podielom jednej polovice. Škoda na rodinnom dome, na prístavbe, garáži, letnom bývaní a na schodoch predstavuje spolu 83.527,08 eur bez DPH. Ten istý znalec v znaleckom posudku č. 101/2022 popísal poškodenia ďalších rodinných domov. Na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k. ú. E., a to rodinnom dome so súp. č. XXX, ktorého vlastníkom je K. F., vznikla škoda vo výške 1.129,94 eur bez DPH. Na rodinnom dome súp. č. XXX (LV č. XXX, vlastníci M. I. a manželka D. I.) vznikla škoda 1.272,92 eur. Na rodinnom dome súp. č. XXX (LV č. XXX, vlastníci B. G. a manželka B. G.) vznikla škoda 440,62 eur. Znalec O. L. v znaleckom posudku č. 102/2022 popísal poškodenia rodinného domu č. XXX v obci E. (LV č. XXX, k. ú. E., vlastník L. I.), vzniknutá škoda predstavuje 41.223,74 eur bez DPH. O. M. B., znalec pre odbor: Doprava cestná, odvetvie: Technický stav cestných vozidiel, Nehody v cestnej doprave, Odhad hodnoty cestných vozidiel, v odbornom vyjadrení č. 12/2022 stanovil všeobecnú hodnotu osobného motorového vozidla zn. Opel Zafira, ev. č. F., ktorého držiteľom je B. G., pred požiarom na sumu 1.970,- eur vrátane DPH.

Na základe takto vykonaného dokazovania okresný súd ustálil skutok tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku a takto ustálený skutok právne kvalifikoval ako prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. j/ Tr. zákona v znení účinnom od 06. augusta 2024 oproti obžalobe, kde bol skutok právne kvalifikovaný ako prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona. Zmenu právnej kvalifikácie okresný súd odôvodnil jednak počtom poškodených a poukazom na novelu Trestného zákona a s tým súvisiacu aplikáciu ustanovenia § 2 ods. 1 Tr. zákona.

Podľa § 2 ods. 1 Tr. poriadku, nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 119 ods. 1, písm. a/ až g/ Tr. poriadku, v trestnom konaní treba dokazovať najmä, či sa stal skutok a či má znaky trestného činu, kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok, závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania, osobné pomery páchatela v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia, následok a výšku škody spôsobenú trestným činom, výnosy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu, majetkové pomery na účely odňatia výnosom z trestnej činnosti.

V posudzovanej veci sa prvostupňový súd citovanými zákonnými ustanoveniami dôsledne neriadil. Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. poriadku zistil odvolací súd chyby v napadnutých výrokoch prvostupňového rozsudku, pretože sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a jeho rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, keď uznal vinu obžalovanej napriek tomu, že v nej opísaným konaním obžalovanej neboli naplnené znaky objektívnej stránky trestného činu všeobecného ohrozenia podľa 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona.

Pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti obžalovanej za spáchanie trestného činu, v zmysle podanej obžaloby, je nevyhnutným predpokladom naplnenie všetkých zákonných znakov jeho skutkovej podstaty.

Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaná v presne nezistenom čase okolo 11.30 hod. dňa 25.03.2022 vypaľovala suchú trávu v záhrade za svojím rodinným domom č. XXX C. J. E., okr. F., kde v dôsledku vypaľovania suchej trávy vznikol požiar, ktorý sa vplyvom poveternostných podmienok nekontrolovateľne rozšíril do oblastí rodinných domov v obci E., kde došlo k požiaru a následnému poškodeniu:

- rodinného domu č. XXX v obci E., okr. F., zhoreniu prístavby za týmto rodinným domom, šopy s drevom, v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a H. I., spôsobená škoda vo výške 83.527,08 eur;
- motorového vozidla zn. Opel Zafira, e.č. F., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi vozidla B. G. spôsobená škoda vo výške 1 970,00 eur;
- rodinného domu č. XXX C. J. E., šopy s náradím a palivovým drevom, v dôsledku čoho 1T/24/2023 2 bola vlastníčkovi tohto rodinného domu K. F., spôsobená škoda vo výške 1129,94 eur;
- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tohto rodinného domu L. I. spôsobená škoda vo výške 41 223,74 eur;
- rodinného domu č. XXX v obci E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu M. I. a manž. D. I. spôsobená škoda vo výške 1 272,92 eur;
- rodinného domu č. XXX C. J. E., v dôsledku čoho bola spoluvlastníkom tohto rodinného domu B. G. a manž. B. G. spôsobená škoda vo výške 440,62 eur;
- neopracovanej drevnej hmoty v prevádzkovom areáli v k.ú. C., v dôsledku čoho bola vlastníčkovi tejto drevnej hmoty, spoločnosti A-GROUP plus, s.r.o., so sídlom Pod Žbirom 650, Kamenica nad Cirochou 067 83, spôsobená škoda vo výške 14 000,00 eur; spolu tak bola v dôsledku požiaru spôsobená škoda vo výške najmenej 143 564,30 eur, teda z nedbanlivosti spôsobila všeobecné nebezpečenstvo a čin spáchala závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách, čím mala spáchať prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. j/ Tr. zákona v znení účinnom od 06. augusta 2024.

Uvedené skutkové zistenia však okresný súd nesprávne právne vyhodnotil, keď dospel k záveru, že obžalovaná svojím konaním naplnila objektívnu aj subjektívnu stránku prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zákona v znení účinnom do 05.08.2024.

Podľa § 285 ods. 1 Tr. zákona, kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 285 ods. 2 Tr. zákona, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 285 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

Ustanovenie § 285 Tr. zákona je odkazovacou skutkovou podstatou, ktorá odkazuje na § 284 Tr. zákona a postihuje páchatel'a za konanie uvedené v § 284 Tr. zákona zavinené z nedbanlivosti, pri ktorom ohrozuje bezpečnosť, život a zdravie ľudí alebo cudzí majetok spôsobením škody veľkého rozsahu.

Objektom tohto trestného činu je záujem spoločnosti na ochrane života a zdravia ľudí alebo záujem na ochrane cudzieho majetku. Ide o ohrozovací trestný čin, preto sféry záujmu nemusia byť priamo poškodené, stačí, ak konaním páchatel'a bol ohrozený niektorý z chránených záujmov. Na

vznik trestnoprávnej zodpovednosti sa vyžaduje, aby všeobecné nebezpečenstvo hrozilo priamo a bezprostredne.

Ustanovenie § 284 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona definuje všeobecné nebezpečenstvo, ktoré uvádza konkrétne spôsoby konania páchatel'a tohto trestného činu. Ide o demonštratívny výpočet. Ak dôjde iným závažným konaním k ohrozeniu chránených záujmov, pôjde taktiež o trestný čin všeobecného ohrozenia a o naplnenie objektívnej stránky tohto trestného činu. Konaním páchatel'a dochádza k ohrozeniu zákonom chráneného záujmu, a to vo forme smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, alebo škody na cudzom majetku vo veľkom rozsahu. Ohrozenie je stanovené kvantitatívne. Z hľadiska intenzity konania páchatel'a sa vyžaduje závažnejšia forma konania, t. j. nepostačuje akékoľvek ohrozenie alebo poškodenie zdravia (ublíženie na zdraví, ujma na zdraví) alebo hrozba či poškodenie majetku v akomkoľvek rozsahu (napr. malá škoda, väčšia škoda, značná škoda). Podľa judikatúry a ustálenej praxe sa vyžaduje počet najmenej siedmich ľudí skutočne prítomných (k tomu porovnaj R 39/1982). Hroziaca škoda na cudzom majetku musí byť minimálne vo výške 133 000 eur, t. j. musí hroziť škoda veľkého rozsahu. Predpokladom na naplnenie objektívnej stránky tohto trestného činu je ohrozenie alebo poškodenie cudzieho života, zdravia alebo cudzieho majetku, teda páchatel'ovo konanie neohrozuje výlučne jeho život, zdravie alebo majetok. Ohrozenie a poškodenie vlastného majetku, ak zároveň nie je ohrozený aj cudzí majetok alebo nehrozí nebezpečenstvo smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví najmenej siedmim osobám, nezakladá trestnoprávnu zodpovednosť za uvedený trestný čin.

Všeobecné nebezpečenstvo vznikne vtedy, ak všeobecne nebezpečným konaním, uvedeným v odseku 1 (demonštratívny výpočet), nastane situácia, ktorá svojou intenzitou, povahou a rozsahom ohrozenia znamená nebezpečenstvo vzniku následkov spočívajúcich v ohrození chránených záujmov. Všeobecné nebezpečenstvo vzniká v priamej príčinnej súvislosti s konaním páchatel'a. Ide o stav, ktorý priamo a bezprostredne vyvoláva ohrozenie zákonom chráneného záujmu. Možno ho vyvolať rozpútaním živlov, uvoľnením nebezpečných látok alebo síl a pod. Podmienkou je, aby všeobecné nebezpečenstvo hrozilo bezprostredne, t. j. výrazné priblíženie sa k poruche. Preto nestačí, ak konaním páchatel'a bola vytvorená len taká situácia, že všeobecne nebezpečný následok môže síce nastať, no len po splnení ďalších podmienok, ktoré páchatel' alebo aj iná osoba môže realizovať. K vzniku poruchy však dôjsť nemusí. Pre stav všeobecného nebezpečenstva je charakteristická živelnosť a neovládateľnosť priebehu udalosti, pri ktorej vznik poruchy je závislý od náhodných okolností, ktoré sa vymykajú vplyvu páchatel'a i ohrozených osôb (pozri R I/1966, R 12/1988). Vyvolané nebezpečenstvo je teda ťažko zvládnuteľné a regulovateľné, pričom nezávisí od vôle páchatel'a alebo inej osoby, či je vzhľadom na vyvolané nebezpečenstvo zákonom chránený záujem len ohrozený alebo dôjde aj k jeho porušeniu. Pri všeobecnom nebezpečnom stave sa vyžaduje stupeň ťažkej ujmy na zdraví, takže na naplnenie tejto skutkovej podstaty nepostačuje nebezpečenstvo ublíženia na zdraví.

Ako vyplýva z vyššie uvedenej analýzy skutkovej podstaty trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Tr. zákona, nevyhnutným predpokladom vyvedenia trestnoprávnej zodpovednosti zaň je vydanie do nebezpečenstva ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, pričom vydaním ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví sa rozumie ohrozenie väčšieho počtu ľudí, najmenej ohrozenie siedmich osôb skutočne prítomných (pozri R 39/1982). Pri trestnom čine všeobecného ohrozenia sa pojem "závažnejší spôsob konania" nevzťahuje na spáchanie trestného činu na viacerých osobách.

Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku však takáto okolnosť, teda spôsobenie všeobecného nebezpečenstva, teda vydanie skupiny minimálne siedmich ľudí z nedbanlivosti do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, nevyplýva. Z jej formulácie vyplýva len záver, že obžalovaná svojím konaním tým, že vypaľovala suchú trávu, spôsobila škodu na cudzom majetku.

Táto okolnosť, ako jeden zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, o ktorý v danej veci ide, musí byť preto ako nevyhnutná súčasť skutkových zistení konajúceho súdu tiež explicitne, jasne a zrozumiteľne vyjadrená v skutkovej vete výroku rozsudku odsudzujúceho obžalovanú za jeho spáchanie. Nutnosť vyjadrenia tohto znaku skutkovej podstaty daného trestného činu, teda nie je sprevádzaná požiadavkou na jeho vyjadrenie v skutkovej vete použitím zákonnej formulácie, ktorá napokon, vždy nachádza svoje vyjadrenie v právnej vete výrokovej časti rozhodnutia. Nestačí teda, ak je vyjadrený len v právnej vete výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku, ktorá je, ako už bolo naznačené, vo svojej podstate len doslovným prebratím zákonného znenia príslušnej skutkovej podstaty, ale ani ak len vyplýva

z odôvodnenia dotknutého rozhodnutia. Ide totiž o okolnosť skutkového charakteru, ktorej danosť, ako predpoklad trestnosti konkrétneho konania obžalovanej zachyteného v skutkovej vete výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku, v nej musí byť obligatórne tiež vyjadrená, a to tak, aby naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu, kladeného obžalovanej za vinu, bolo zo skutkovej vety zrejmé aj pri jej izolovanom skúmaní, teda jej skúmaní mimo kontextu odôvodnenia dotknutého rozhodnutia.

Krajský súd pripomína, že súd je vo všeobecnosti v každej trestnej veci povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak proti obžalovanému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie. Preto je potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že sa stal skutok a tento vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, pričom existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obžalovaný. Ak nebude splnená čo i len jedna z uvedených podmienok, nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku.

Keďže odvolanie bolo podané len zo strany obžalovanej, krajský súd pripomína, že ak bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, zrušený rozsudok vo všetkých jeho výrokoch vytvára „hranice“, ktoré v ďalšom konaní nemôžu byť „prekročené“ v neprospech obžalovaného. Netýka sa to len výroku o treste, ale aj výroku o vine vrátane skutkových zistení, ako aj výroku o náhrade škody. Neznamená to, že niektoré skutkové zistenia sa nemôžu spresniť (miesto činu, čas činu). Nesmie však dôjsť k úprave takých skutkových okolností, ktoré by inak mohli byť dôvodom pre použitie prísnejšej právnej kvalifikácie. Taktiež napr. nie je možné zmeniť v neprospech obžalovaného skutkové zistenia týkajúce sa kvantity a kvality ním spôsobeného následku.

Ani krajský súd už tak nemohol pristúpiť k úprave skutku, tak aby tento napĺňal znaky prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1 Tr. zákona, pretože prokurátor nepodal odvolanie v neprospech obžalovanej a pokiaľ by pristúpil k úprave skutku, porušil by tým zásadu zákazu reformatio in peius, čo by bolo neprípustné a nezákonné.

Pri skúmaní, či konanie obžalovanej, opísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku, nenapĺňa znaky iného trestného činu, krajský súd dospel k záveru, že do úvahy neprichádza ani subsumovať skutok ustálený okresným súdom pod skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zákona, keďže daný trestný čin je trestným činom úmyselným, pričom trestný čin, za ktorý bola okresným súdom uznaná vinnou, je trestným činom nedbanlivostným, a to opätovne s poukazom na zákaz zmeny k horšiemu pri absencii odvolania zo strany prokurátora.

Podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 320 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku, odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 280 ods. 1 alebo 2.

Podľa § 280 ods. 2 Tr. poriadku, súd postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal iný orgán prejednať ako priestupok, služobné previnenie alebo disciplinárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

Súd sa tak zaoberal aj otázkou, či konanie obžalovanej ustálené okresným súdom nie je možné posúdiť ako priestupok na úseku ochrany pred požiarmi.

Podľa § 61 ods. 4 písm. f/ zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi, pokarhanie alebo pokutu do 331 eur možno uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarmi tým, že vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.

Vychádzajúc z predchádzajúcich úvah, bolo možné odvolacím súdom prijať záver o tom, že skutok obžalovanej nie je trestným činom, avšak nezankla protiprávnosť konania obžalovanej a jej skutok je možné posúdiť ako priestupok. Preto rozhodol odvolací súd o zrušení rozsudku okresného súdu a vec postúpil príslušnému orgánu oprávnenému na prejednávanie priestupku, a to Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru, Humenné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.